

ἀχινόχορτο τό, Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀχινὸς καὶ χόρτο.

Ἀχινόποδι, δ ἰδ.

ἀχιόνιστα ἐπίρρ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀχιόνιστος.

Χωρὶς νὰ χιονίσῃ: Πέρασε ὁ χειμῶνας ἀχιόνιστα.

ἀχιόνιστος ἐπίθ. σύνηθ. ἀχιόνιστους Μακεδ. κ.ά. ἀχιόνιος πύλλαχ. ἀδδονιχτος Πόντ. (Οἰν.) ἀδδονιος Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἐπιθ. ἀχιόνιστος.

1) Ὁ μὴ χιονισθεὶς, ὁ μὴ καλυφθεὶς ὑπὸ χιόνων κοιν. καὶ Πόντ. (Οἰν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): Ἀχιόνιστος κάμπος. Ἀχιόνιστο βουνό. Ἀχιόνιστα δέντρα κοιν. β) Οὖσ., τόπος ὅπου οὐδέποτε πίπτει χιὼν Πόντ. (Τραπ.): Τὰ δελιδόνῃ καὶ ἀερανοὶ πάγ'νε 'ς σὸν ἀδδονιον. 2) Μεταφ. ὁ μὴ λευκανθεὶς ἐκ τῆς ἡλικίας Μακεδ.—Λεξ. Δημητρ.: Ἀχιόνιστο κεφάλι Λεξ. Δημητρ. 3) Ἐνεργ. ὁ μὴ χιονίσας, ἐπὶ χειμερινῆς ἐποχῆς σύνηθ.: Ἀχιόνιστος πέρασε ὁ χειμῶνας || Γνωμ. Ἀχιόνιστος ὁ χρόνος, λιγοστὸ τὸ σιτάρι Λεξ. Δημητρ. Φῶτα ἀχιόνιστα, λειψὴ χρονιά αὐτόθι.

ἀχλάδα ἡ, (I) ἀχρά Τσακων. ἀχλάδα κοιν. ἀχλάα Κάλυμν. Κῶς.

Τὸ μεσν. οὖσ. ἀχλάδα, δ ἐκ τοῦ μεταγν. ἀχλὰς παρὰ τὸ ἀρχ. ἀχράς.

1) Τὸ δένδρον ἄπιος ἢ ἀμυγδαλοειδῆς (pyrus amygdaliformis) τῆς τάξεως τῶν ροδωδῶν (rosaceae): Φρ. Τὸ 'κλεισε μετὴν ἀχλάδα τὸ σπῖτι του (δηλ. μετὰ ἀκανθῶδεις κλάδους, ἐπὶ τοῦ ἀπολέσαντος ὅλους τοὺς οἰκείους του, συνών. φρ. τὸ 'κλεισε μετὰ τὰ παλιούρια) Πελοπν. (Τρίκκ.) Τοῦ 'δωκα 'να κόπανο ποῦ εἶπ' «ἀχλάδα 'ς τὸν ξερόκαμπο» (τὸν ἐξυλοκόπησα ἀγρίως) ΜΑελέκ. Ἐπιδόρπ. 239. Συνών. ἀγριάπι 2, ἀγριαπιδεῖ 1, *ἀγριάπεις, ἀγριαχλάδα, ἀγριαχλαδέα, ἀχλαδεῖ 1, ἀχλάδι 1 β, ἀχλάδουντας, ἀχλαδουνεῖ 2, ἀχλαδουρεῖ 1, γκορετσεῖ. β) Ἀκανθα ἀχράδος Ἰκαρ. Λέσβ. κ.ά.: Φρ. Ἀδαίνου ἀχλάδα 'ς τὰ μάκρια δουν (θὰ προκαλῶ τὸν φθόνον των. 'α=θὰ) Λέσβ. 2) Ἀπιος ἢ κοινὴ (pyrus communis) κοιν.: Φρ. Τὰ κρέμασε 'ς τὴν ἀχλάδα (οὐδὲν σπουδαῖον κατ'ὠρθωσε, συνών. φρ. τὰ κρέμασε 'ς τὸν πετεινὸ) Κέως || Παροιμ.

Ἄδε σειοῦσα δὴν ἀχλάδα, | ὅσοι λάχα τόσοι φάγα (ὅτι μόνον κατὰ τὸν καιρὸν τῆς συγκομιδῆς παρέχονται καρποὶ δωρεάν) Κρήτ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. πολλαχ. Συνών. ἀπία, ἀπιδεῖ, ἀπίδι 2, ἀχλαδεῖ 2, ἀχλαδούνα 3. 3) Ὁ καρπὸς τῆς ἀγρίας ἀπιδεῖς Ἰων. (Κρήν.) Κρήτ. Μεγίστ. κ.ά.: Παροιμ. Ἀποποῦ ὡς ποῦ ἡ ἀχλάδα θὰ μοιάσῃ τ' ἀπιδεῖ; (ἐπὶ τῶν παραβαλλομένων πρὸς ἀνωτέρους των) Κρήν. Συνών. ἀγριάπι 1, ἀγριαπιδεῖ 1, ἀγριαχλαδο 1, ἀχλάδι 1, γκόρτσο. 4) Ὁ καρπὸς τῆς ἡμέρου ἀπιδεῖς κοιν.: Φρ. Εἶναι σὰν ἀχλάδα (ἐπὶ τοῦ λίαν εὐτραφούς) Πάρ. || Παροιμ. Πίσω ἡ ἀχλάδα τὴν οὐρὰ (ὅτι αἱ δυσχέρειαι δὲν ἐμφανίζονται ἀμέσως εἰς τὴν ἀρχήν, ἀλλ' εἰς τὸ τέλος) κοιν. Συνών. ἀπίδι 1, ἀχλάδι 2. β) Ὑπὸ τὸν τύπ. ἀχλάδες τοῦ Σιτέδρι, εἶδος ἀπιδίων Σέριφ. 5) Μετων. ἄνθρωπος ἀνόητος, κουτὸς Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἀχλάδας. Πβ. ἀχλαδεῖς.

Πβ. ἀχλαδεῖς.

ἀχλάδα ἡ, (II) σύνηθ.

Μεγεθ. τοῦ οὖσ. ἀχλάδι.

Μέγα ἀπιδιον. Συνών. ἀπίδα, ἀπίδαρος, ἀπιδος, ἀχλαδούνα 1.

ἀχλαδάκι τό, κοιν. ἀχλαδάκ' βόρ. ιδιῶμ. ἀχλαδάτσι πολλαχ.

Ὑποκορ. τοῦ οὖσ. ἀχλάδι διὰ τῆς καταλ. -άκι.

Μικρὸν ἀπιδιον. Συνών. ἀπιδάκι, ἀπιδέλλι, *ἀπιδόπουλλον, *ἀχλαδόπουλλον 1, *ἀχλαδούνη.

ἀχλαδάνθρωπος ὁ, ἀμάρτ. ἀχλαδάθρωπος Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀχλάδα (I) καὶ ἄνθρωπος.

Ἀνθρωπος ἀγροῖκος, ἄκοσμος τοὺς τρόπους.

ἀχλαδαπιδεῖ ἡ, Ἰων. (Κρήν.) ἀχλαπιδεῖ Κρήτ. (Σέλιν. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἀχλαδάπιδο.

Εἶδος ἀπιδεῖς.

ἀχλαδάπιδο τό, ἀμάρτ. ἀχλαδόπιδο Μεγίστ. ἀχλαδόπ-πιδο Μεγίστ. Σύμ. ἀχλάπιδο Κρήτ. (Σέλιν.) Πελοπν. (Λακων.) ἀχλάπ'δο Θράκ. (Γέν.) ἀχλάπ'δου Ἰμβρ. Ἐκ τῶν οὖσ. ἀχλάδι καὶ ἀπίδι. Τὸ ἀχλάπιδο κατ' ἀνομοιωτικὴν ἀποβολὴν τοῦ δ καὶ συγχώνευσιν τῶν δύο α.

1) Εἶδος μεγάλου ἀπιδίου Μεγίστ. Σύμ.: Ἄσμ.

Ὡς τρέμει τ' ἀχλαδόπιδο 'ς τῆς ἀχλαδεῖς τὸν κλῶνο

εἰσα τρέμ' ἡ καρδοῦλ-λα μου σὰν θὰ σὲ δῶ 'ς τὸν δρόμο Μεγίστ. 2) Εἶδος μικροῦ ἀπιδίου Θράκ. (Γέν.) Ἰμβρ. Κρήτ. (Σέλιν.) Πελοπν. (Λακων.): Παροιμ. φρ. Ἐπῆγε ἀχλάδι κ' ἐγύρισε ἀχλάπιδο ἢ γκόρτσο (ἐπὶ τοῦ ἐπιστρέψαντος χειροτέρου ἢ ὅσον ἦτο πρὶν, συνών. παροιμ. ἐπῆγε βέδι κ' ἐγύρισε βουβάλι) Λακων.

ἀχλάδας ὁ, Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἀχλάδα.

Ἀνθρωπος μωρός. Συνών. ἀχλάδα (I) 5. Πβ. ἀχλαδεῖς.

ἀχλαδεῖ ὁ, πολλαχ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἀχλάδι καὶ τῆς καταλ. -εῖς.

Ὁ πωλὼν ἀχλάδια. Συνών. ἀπιδεῖς.

ἀχλαδεῖ ἡ, ἀχραῖα Τσακων. ἀχλαδέα Εὐβ. (Λύλωνάρ.) ἀχλαδεῖ κοιν. ἀχλαδεῖ Ρόδ. ἀναχλαδεῖ Νάξ. (Δαμαρ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὖσ. ἀχράς, παρ' ὃ καὶ μεταγν. ἀχλὰς. Διὰ τὸ ἀναχλαδεῖ πβ. ἀναφαλός παρὰ τὸ ἀφαλός.

1) Ἀχλάδα (I) 1, δ ἰδ., σύνηθ. β) Εἶδος φαρμακερῆς ἀκάνθης (crataegus oxyacantha) Θράκ. 2) Ἀχλάδα (I) 2, δ ἰδ., κοιν. καὶ Τσακων.: Ἀχλαδεῖ θεριστική (τῆς ὁποίας οἱ καρποὶ ὠριμάζουν τὸν Ἰούνιον) Εὐβ. Ἀχλαδεῖ ἐξινῇ (μετὰ ὑποξίνους καρπούς) Κύνθ. Ἀχλαδεῖ ζαχαράτη (μετὰ γλυκεῖς καρπούς) Εὐβ. || Φρ. Τὰ κρέμασε 'ς τὴν ἀχλαδεῖ (ἐπὶ μαθητοῦ ἐγκαταλιπόντος τὸ σχολεῖον, συνών. φρ. τὰ κρέμασε 'ς τὸν πετεινὸ) ἄγν. τόπ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. πολλαχ.

ἀχλάδι τό, ἀχράδιν Πόντ. (Νικόπ.) ἀχράδ' Πόντ. (Κρώμν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) ἀχλάδι κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Τραπ.) Τσακων. ἀχλάδ' βόρ. ιδιῶμ. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ.)

Τὸ μεσν. οὖσ. ἀχλάδι, δ ἐξ ἀμαρτ. παλαιοῦ ἀχράδιον < ἀχράς.

1) Ὁ καρπὸς τῆς ἀγρίας ἀπίου Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Θράκ. (Ἀδριανούπ. κ.ά.) Ἰμβρ. Κρήτ. (Σέλιν. κ.ά.) Πόντ. (Κρώμν. Νικόπ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) Ρόδ. Χίος—Λεξ. Δημητρ.: Φρ. Ἀχλάδια μαζεύουν τὰ χέρια τ' (ἐπὶ τοῦ θραύοντός τι δι' ἀπροσεξίαν) Ἀδριανούπ. Τὰ χέρια του ἀχλάδια βαστοῦν (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Φιλιππούπ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀχλάδα (I) 3. β) Ἡ ἀγρία ἄπιος Πόντ. (Κοτύωρ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀχλάδα (I) 1. 2) Ὁ καρ-

πὸς τῆς ἡμέρου ἀπίου, ἀπίδι κοιν. : Ἀχλάδι ἄγουρο - ἀφρατο - ζουμερό - στυφὸ κττ. Ἀχλάδια βασιλικά - βοντυράτα - ζαχαράτα - κολοκυνθάτα - κρυστάλλια - μοσκᾶτα κττ. κοιν. || Παροιμ. φρ. Ἐπῆγε ἀχλάδι κ' ἐγύρισε ἀχλάδιδο (ἐπὶ τοῦ ἐπιστρέψαντος χειροτέρου ἢ ὅσον ἦτο πρὶν) Λακων. || Παροιμ. Θὰ πετάξης λιθάριον γὰρ νὰ φᾶς ἀχλάδια (θὰ κοπιᾷσῃς διὰ νὰ ἀπολαύσῃς τι) Πελοπ. (Λάστ.) Τοῦ καλὸ τ' ἀχλάδ' τὸν τρώει ἡ χιλῶνα (ὅτι τὰς ὥραιάς γυναικας τὰς νυμφεύονται συνήθως ἄσχημοι ἄνδρες, συνών. παροιμ. τὸ καλὸ τὸ σῦκο ἡ κουρούνα τὸ τρώει) Μακεδ. (Βέρ.) Συνών. ἀπίδι 1, ἀχλάδα (I) 4. 3) Εἶδος σταφυλῆς Ἀμοργ. Κρήτ. (Σέλιν.) β) Εἶδος κλήματος (Σέλιν.)

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Εὐβ. Κρήτ. Πάρ. Σέριφ. Στερελλ. (Φθιώτ.) Σῦρ. κ.ά.

ἀχλαδιάρης ἐπίθ. Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀχλάδι καὶ τῆς καταλ. -ιάρης.

Βλάξ. Πβ. ἀχλάδα (I) 5, ἀχλάδας.

ἀχλαδίτσα ἡ, Κύθηρ. Πελοπ. (Δίβρ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀχλάδα διὰ τῆς καταλ. -ίτσα.

Μικρὰ ἀχλαδὲς ἔνθ' ἄν. Συνών. ἀπιδίτσα 1, ἀπιδουούλλα, ἀπιδούλλα, *ἀχλαδόπουλλον 2, ἀχλαδούδα, ἀχλαδούλλα. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Πελοπ. (Δίβρ.)

ἀχλαδόκαμπος ὁ, Ἀττικ. Κύθηρ. Λευκ. Πελοπ. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ.)—Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀχλάδα (I) καὶ κάμπος.

Κάμπος κατάφυτος ἀπὸ ἀγρίας ἀπιδέας ἔνθ' ἄν. Συνών. ἀγριαπιδόκαμπος, ἀχλαδουρῆς 2. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Κρήτ. Πελοπ. (Ἀργολ.)

ἀχλαδοκεντέα ἡ, Κύθηρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀχλάδα (I) καὶ κεντέα.

Ραφή ἀραιὰ καὶ κακὴ οἶονεϊ γινομένη δι' ἀκάνθης ἀγριαχλαδεᾶς. Συνών. στραβοβελογῆς.

ἀχλαδόκρασο τό, Λεξ. Μ'Εγκυκλ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀχλάδι καὶ κρασί.

Ὁ ἀπιδίτης οἶνος. Συνών. ἀπιδόκρασο.

***ἀχλαδόπουλλον** τό, ἀχραδόπον Πόντ. (Κρώμν. Τραπ. Χαλδ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀχλάδι διὰ τῆς καταλ. -πουλλον.

1) Ἀχλαδάκι, ὁ ἰδ. 2) Ἀχλαδίτσα, ὁ ἰδ.

ἀχλαδος ὁ, Πελοπ. (Λάστ.)

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. ἀχλάδα (I) διὰ τῆς καταλ. -ος.

Μεγάλῃ ἀπιδεᾷ : Ἄσμ.

Βάλ' τὸ ψωμί 'ς τὸν τάγαρο|καὶ κρέμασ' τον 'ς τὸν ἀχλαδο.

ἀχλαδούδα ἡ, Μακεδ. (Σέρρ. Χαλκιδ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀχλάδα (I) διὰ τῆς καταλ. -ούδα.

Ἀχλαδίτσα, ὁ ἰδ.

ἀχλαδούλλα ἡ, Πελοπ. (Σουδεν.) κ.ά.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀχλάδα (I) διὰ τῆς καταλ. -ούλλα.

Ἀχλαδίτσα, ὁ ἰδ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Πελοπ.

ἀχλαδούνα ἡ, Μύκ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. Μέλαν. κ.ά.) ἀχραούνα Τσακων.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀχλάδα (I) καὶ τῆς καταλ. -ούνα. Πβ. *ἀλεπούνα.

1) Εἶδος μεγάλου ἀπιδίου ὠριμάζοντος κατὰ Σεπτέμβριον Μύκ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. κ.ά.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀχλάδα (II). 2) Εἶδος μήλου Νάξ. (Μέλαν.) 3) Ἀπιδεᾶ Τσακων. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀχλάδα (I) 2.

ἀχλάδουννας ὁ, ἀμάρτ. ἀχλάουννας Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀχλαδούνα.

Ἀχλαδουνῆς 2.

ἀχλαδουνῆς ἡ, Νάξ. (Κορων.) ἀχλαουνῆς Ρόδ. (Σορον. Φάν.) ἀχλαδινῆς Θήρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀχλαδούνα κατὰ τὰ εἰς -ῆς ὄν. φυτῶν.

1) Εἶδος ἀπίου Νάξ. (Κορων.) 2) Ἀγρία ἄπιος Ρόδ. (Σορον. Φάν.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀχλάδα (I) 1.

***ἀχλαδούνι** τό, ἀχραούμι Τσακων.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀχλάδι, διὰ τῆς καταλ. -ούνι.

Ἀχλαδάκι, ὁ ἰδ.

ἀχλαδουρῆς ἡ, ἀμάρτ. ἀχλαδουρῆς Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀχλαδούρα κατὰ τὰ εἰς -ῆς ὄν. φυτῶν.

1) Ἀχλαδουνῆς 2, ὁ ἰδ. 2) Τόπος ὅπου φύονται πολλαὶ ἄγριαι ἀπιδεᾶι. Συνών. ἀχλαδόκαμπος.

ἀχλᾶς ὁ, Ρόδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀχλάδα διὰ τῶν μεταβατικῶν τύπων ἀχλᾶδας-ἀχλᾶας.

Ἀχλάδι 1, ὁ ἰδ. : Φρ. Ἐκατάπιεν ἀχλᾶ (ἀπεστομώθη, δὲν δύναται νὰ ὁμιλήσῃ).

ἀχλίσστος ἐπίθ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χλίσστος < χλίσζω.

Ὁ μὴ χλιανθεῖς : Νερὸ ἀχλίσστος.

ἀχλίσσοκαίριστα ἐπίρρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. ἀχλίσσοκαίριστος.

Πρὶν γίνῃ ὁ καιρὸς θερμότερος : Ἀχλίσσοκαίριστά 'τονε, ὅθεν ἤφνα, μὰ ἐχλίσσοκαίρισε κ' ἐξεστάθηκα.

ἀχλῶιν ἐπίθ. οὐδ. Πόντ. ἀχλῶι Πόντ. (Ἀμισ. Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀχλῶιν. Διὰ τὸν σχηματισμὸν ἰδ.

Ἀνθ' Παπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 37 (1925) 167 κέξ.

Τὸ μὴ καλῶς χρωματισμένον ἢ τὸ ξεθωριασμένον.

ἀχλῶμισστος ἐπίθ. ΚΠαλαμ. Βωμ. 198.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χλωμισστος < χλωμιάζω.

Ὁ μὴ χλωμός.

ἀχλῶρατα ἐπίρρ. Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀχλῶρατος.

Ἐν αὐχμῷ καὶ μεταφ. ἐν στερήσει : Ἀχλῶρατα περᾶμε.

ἀχλωρατῆς ἡ, Ἡπ.—Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀχλῶρατος.

1) Ἐλλειψὶς θαλερότητος, μαρασμὸς ἔνθ' ἄν. : Κακὴ ἀχλωρατῆς νὰ σὲ φάῃ! (ἀρά) Λεξ. Δημητρ. 2) Μετων. ἐκεῖνος ποῦ εἶθε νὰ μαρανθῇ Ἡπ. : Ἀμουργ' ἀχλωρατῆς! Κακὴ ἀχλωρατῆς!

ἀχλῶρατος ἐπίθ. Ἡπ.—Λεξ. Δημητρ. ἀχλῶρατους

Ἡπ. (Ζαγόρ.) ἀχλῶραστος Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χλωρατος < χλωραίνω ἀμαρτ.

1) Ἐκεῖνος εἰς τὸν ὅποιον δὲν ὑπάρχει βλάστησις φυτικὴ ἔνθ' ἄν. : Ἀχλῶρατα βουνὰ Λεξ. Δημητρ. Ἀγλύκαντος κὶ ἀχλῶρατος νὰ γίνῃς! (ἀρά) Ἡπ. Ἀχλῶρατῆς νὰ γένῃς! αὐτόθ. 2) Ἐκεῖνος ποῦ εἶθε νὰ μὴ χλωρανθῇ, νὰ μαρανθῇ, ἐν ἀραιῇ Ἡπ.

ἀχλωρίλα ἡ, Πελοπ. — ΚΜαρίν. Χωριάτ. πασκαλόγ. ἐν Ν. Ἐστ. 5,334.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀχλῶρος καὶ τῆς καταλ. -ίλα.

Ἐλλειψὶς χλωροῦ χόρτου κατὰ τὸ θέρος : Τ' ἀργιὰ θὰ

